

Redegørelse afgivet af Minister for ligestilling (Magnus Heunicke) den 28. februar 2025

Redegørelse

om

Perspektiv- og handlingsplan for ligestilling 2025

(Skriftlig redegørelse)

Ministerens forord

Ligestilling handler om retfærdighed og lige muligheder, om at gøre en konkret forskel i kvinders og mænds hverdag og liv. Om hvordan vores børn og unge skal mødes og vokse op, og om det samfund og den verden vi ønsker.

Globalt er ligestilling under pres. I år styrker vi abortlovgivningen og kvinders ret til at bestemme over egen krop og eget liv i Danmark. I andre lande rulles kvinders rettigheder tilbage. Fremskridt veksles til tilbagegang. Det samme gælder for LGBT+ personers rettigheder. Det sætter regeringen blandt andet fokus på under EU-formandskabet i 2025. Vi skal stå fast på, at vi vil et retfærdigt, lige og sammenhængende samfund, hvor man kan stole på, at man har rettigheder.

Også i Danmark kan ligestilling dele vandene. Nogle mener, det er gået for vidt, andre at det går alt for langsomt. Vi skal kunne debattere ligestilling, men vi skal også passe på, at vi ikke puster til en polarisering og gør ligestilling til en kampplads – hverken politisk eller mellem kvinder og mænd.

For vi har en fælles interesse i at gøre op med uretfærdighed og de strukturer, normer og kulturer, som kan begrænse kvinder og mænd, drenge og piger. Og vi har en fælles interesse i, at der er plads til alle. Plads til at elske den man gør, og være den man er - uden at møde diskrimination.

Vi er kommet langt. Men der er fortsat meget at arbejde for. Det gælder både for kvinder og mænd. Det gælder i arbejdslivet, i uddannelse og i familielivet.

Der er stadig alt for mange, der er udsat for partnervold, kvinder er særligt udsatte. Vi skal have brudt voldscirklen. Det kræver, at vi sætter tidligere ind, er bedre til at forebygge, og at vi sender et klart signal om, at vold er uacceptabelt. Det skylder vi de kvinder og mænd, der udsættes for partnervold. Og det skylder vi ikke mindst de børn, der vokser op med vold i hjemmet.

Vi skal heller ikke acceptere, at negativ social kontrol begrænser særligt muslimske piger og kvinder i at leve frit, selv at vælge deres venner, hvem de vil giftes med, eller om de vil skilles. Vi skal stå fast på, at alle kvinder i Danmark har ret til selv at bestemme over deres eget liv. Og vi skal hjælpe dem, der tager kampen.

Vi har gennem flere år haft fokus på, at sexisme og uønsket seksuel opmærksomhed er et problem. Det skal vi fortsætte med, og vi skal have alle med. Vi har et fælles ansvar for at sige fra og ”ødelægge den gode stemning”. For en lummer bemærkning eller uønsket tilnærmelse er ikke bare for sjov. Det kan have konsekvenser for den enkeltes trivsel og tryghed, og især unge er udsatte. Vi skal gøre mere for, at de kan færdes trygt og frit - på uddannelsen, i jobbet, i fritiden og i nattelivet.

Der er mange ting at tage fat på, og der er behov for en vedvarende indsats. Fremskridt kommer ikke af sig selv. Men tilbageskridt kan hurtigt blive en realitet, det ser vi ude i verden.

Ligestillingskampen er ikke ovre, vi skal fremad, og vi skal have alle med.

Baggrund og vision for ligestillingsindsatsen i Danmark

Ligestilling er en grundsten i et demokratisk samfund og en grundlæggende værdi. Og det er en vigtig forudsætning for, at alle kan udfolde sig frit og indgå ligeværdigt i fællesskabet. Det gælder både nationalt og globalt. Derfor er ligestilling også et af FN's centrale verdensmål for bæredygtig udvikling, der samtidig fremhæves som en drivkraft til at opnå fremskridt på tværs af verdensmålene.

Danmark er nået langt, men der er stadig udfordringer. Strukturer, kultur og indgroede normer og forventninger til køn skaber fortsat barrierer for både kvinder og mænds reelt lige muligheder. Og LGBT+ personer oplever fortsat

mere diskrimination, vold og mistro end den øvrige befolkning.

Udfordringerne ændrer sig ikke markant fra år til år. Og fremskridt kommer ikke af sig selv. Det kræver en langsigtet indsats. Og det kræver, at der sættes bredt ind på mange forskellige områder, og at mange forskellige aktører bidrager og skubber til udviklingen.

Perspektiv- og handlingsplanen danner rammen for regeringens ligestillingsindsats og de planlagte initiativer det kommende år. Initiativerne går på tværs af ministerområder og er typisk finansieret inden for ministeriernes egen ramme, via finanslovsaftalen eller aftalen om udmøntningen

af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet (SSA-reserven).

Initiativerne understøtter regeringens overordnede vision:

Regeringen ønsker et samfund, hvor alle uanset køn har reelt lige muligheder for at udfolde sit potentiale og deltage i vores samfund, og hvor der er plads til at være den, man er, uden at blive mødt med fordomme eller diskrimination.

Der arbejdes inden for fire overordnede indsatsområder og en række tilhørende målsætninger for at opfylde visionen.

Lige muligheder i uddannelse, arbejde og familieliv	Rettigheder og frihed i eget liv	Tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBT+ personer	Ligestilling og rettigheder globalt
<ul style="list-style-type: none"> • Fremme lige muligheder på arbejdsmarkedet og i familielivet • Fremme af ligestilling i uddannelsesvalg • Fremme offentlige myndigheders arbejde med ligestilling 	<ul style="list-style-type: none"> • Bekæmpe kønsbaseret vold, krænkelse og menneskehandel • Fremme ligestilling og bekæmpe negativ social kontrol blandt etniske minoriteter • Fremme unges tryghed og trivsel 	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke LGBT+ rettigheder nationalt og globalt • Øge trivsel og lige muligheder 	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme af kvinder og pigers rettigheder og muligheder globalt • Stærkt dansk engagement i det internationale ligestillingsarbejde

Lige muligheder i uddannelse, arbejde og familieliv

I Danmark skal alle have reelt lige muligheder og frihed til at udfolde sig, uanset køn. Det gælder både i uddannelse, på arbejdsmarkedet og i familielivet. Snævre kønsroller kan begrænse den enkeltes muligheder og gøre det svært at vælge utraditionelle veje. Med en stigende efterspørgsel efter arbejdskraft og innovation er der behov for alle kompetencer og talenter for at skabe vækst og velstand i samfundet.

Fremme lige muligheder på arbejdsmarkedet og i familielivet

Danmark er blandt de lande i verden, hvor flest kvinder arbejder. Det bidrager til en stærk økonomi og konkurrenceevne. Men kvinder og mænd arbejder fortsat typisk inden for forskellige fag og brancher. Ligesom kvinder fortsat er underrepræsenterede i topledelse og bestyrelser og oftere arbejder på deltid.

Det kønsopdelte arbejdsmarked kan både have konsekvenser for den enkelte og for de virksomheder, der efterspør-

ger kvalificeret arbejdskraft. Samtidig bidrager det til de forskelle, der fortsat er mellem kvinder og mænds løn og pensionsformuer. Ligesom forskellen i løn og pension vokser yderligere, når kvinder får børn.

Selvom fædre tager markant mere orlov efter den øremærkede orlov blev indført, så tager kvinder stadig størstedelen af både orloven og børns sygedage. Og de bruger mere tid på arbejde i hjemmet. Det kan være en barriere for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, men kan også have betydning for mænds muligheder for at tage del i forældreskabet og få en stærk tilknytning til deres barn.

Der er behov for fortsat at arbejde for at fremme reelt lige muligheder for, at alle kan bidrage og udfolde sig, både i familielivet og på arbejdsmarkedet og for at fremme ligeløn.

- Kvinder udgjorde 18,6 pct. af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer i danske virksomheder i 2024. 48,7 pct. af virksomhederne havde ikke en eneste kvinde i bestyrelsen.
- I 2023 havde 30,6 af de offentlige institutioner og virksomheders bestyrelser mv. en underrepræsentation af kvinder i bestyrelserne. Tallet for mænd er 13,5 pct.
- I 2023 var den gennemsnitlige lønforskel mellem mænd og kvinder på 12,3 pct. I 2022 var den 12,1 pct.
- Mænds pensionsformuer var i 2023 i gennemsnit 25 pct. større end kvinders. I 2014 var det 30 pct.
- Kvinder mellem 40-59 år uden børn har 7 pct. lavere pension end mænd uden børn, mens mødre med to børn har 23 pct. lavere pension end fædre og for mødre med fire eller flere børn er det 38 pct lavere end fædre.
- Fars/medmors orlov er steget fra 6,2 til 9,3 uger efter øremærkning af orlov.
- I 2022 tog mor 1,6 gange flere af barnets sygedage end far. I 2013 var det 1,8 gange flere.

Kilder: Dansk Industri (2024) *Kønsdiversitet i bestyrelseslokalet 2024*, Miljø- og Ligestillingsministeriet (2024) *Ligestilling i ledelse – Køns sammensætningen i bestyrelser og ledelse i den offentlige forvaltning. Nøgletal 2023*, Danmarks Statistik (2024) *Statistikbanken: LIGELII*, Danmarks Statistik (2024) *NYT: Stigende pensionsformuer i 2023*, ROCKWOOL Fonden Forskning (2024) *Jo flere børn, des større ulighed mellem fars og mors pension*, ATP (2024) *Nye tal om øremærket barsel*, DA (2024) *Far tager flere af barnets første sygedage end tidligere*.

Fremme af ligestilling i uddannelsesvalg

Det danske uddannelsessystem er stærkt kønsopdelt. Det starter tidligt. Allerede i fjerde klasse angiver flere piger end drenge, at de ikke kan lide at lære matematik, og de giver udtryk for lav faglig selvtillid. Samtidig trives pigerne dårligere i skolen og er i højere grad bange for at blive gjort til grin end drengene.

Omvendt får drengene generelt lavere karakterer end pigerne både i folkeskolen og på mange ungdomsuddannelser. Og det faglige gab vokser. Der er også stadig flere piger, der vælger en gymnasial uddannelse, og flere drenge end piger, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter folkeskolen.

Unge vælger også fortsat meget kønstraditionelt, når de skal vælge uddannelsesretning. Samtidig kan det at

vælge kønsutraditionelt have betydning for trivsel og frafald. Mænd på en kvindedomineret videregående uddannelse overvejer fx langt oftere at stoppe, mens kvinder på en mandsdomineret videregående uddannelse har større risiko for mistrivsel og oftere er ensomme.

Kønsopdelingen på uddannelserne kan have konsekvenser både for den enkeltes muligheder for at udfolde sig og vælge uddannelse. Men det bidrager også til et mindre fleksibelt arbejdsmarked.

Der er behov for fortsat at arbejde for, at både drenge og piger trives i skole- og uddannelsessystemet og ikke bliver begrænset i at opdage og forfølge sit talent og potentiale.

Fakta

- 42 pct. af piger i 4. klasse angiver, at de ikke kan lide at lære matematik. Det samme gælder for 37 pct. af drengene.
- 39 pct. af piger i 4. klasse giver udtryk for lav faglig selvtillid, mens det gælder for 26 pct. af drengene.
- I dansk var pigernes karaktergennemsnit ca. 1,5 karakter højere end drengenes i grundskolen i 2022/2023. I 2006/2007 var det ca. 1 karakter.
- 81,9 pct. af de piger, der i 2024 søgte en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse, søgte en gymnasial uddannelse, mens det gjaldt 64,3 pct. af drenge.
- 28,2 pct. af de drenge, der i 2024 søgte en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse, søgte en erhvervsuddannelse, mens det gjaldt 11,1 pct. af pigerne.
- 39 pct. af de studerende på en videregående uddannelse går på en uddannelse, hvor det ene køn udgør over 75 pct. af de studerende
- 1 pct. af alle studerende er kvinder på en mandsdomineret uddannelse, mens 4 pct. er mænd på en kvindedomineret uddannelse.
- 12 pct. af mænd og 6 pct. af kvinder på en kvindedomineret videregående uddannelse overvejer at stoppe efter et halvt år.
- 12 pct. af kvinder og 7 pct. af mænd på en mandsdomineret videregående uddannelse er i stor risiko for mistrivsel.

Kilder: Kjeldsen et al. (2024) *Matematik og natur/teknologi i 4. klasse*, Børne- og Undervisningsministeriet (2024) *Notat: Udvikling i forskelle mellem drenge og pigers uddannelse i grundskolen og på ungdomsuddannelser*; Børne- og

Undervisningsministeriet (2024) *Uddannelsesstatistik.dk*, EVA (2024) *Kønsminoriteters oplevelse af det første år på videregående uddannelser*.

Fremme offentlige myndigheders arbejde med ligestilling

Offentlige myndigheder er ofte i kontakt med danskerne og spiller en central rolle i velfærdssamfundet. Derfor er det vigtigt, at myndighederne bidrager til at fremme ligestilling og understøtter, at kvinder og mænd har reelt lige muligheder.

For kvinder og mænd kan have forskellige behov og adfærd. Mænd går fx mindre til lægen, de lever i kortere tid, mange er ensomme, og de ender oftere i misbrug og hjemløshed. Omvendt fejldiagnosticeres kvinder oftere, de oplever flere bivirkninger af medicin, og relativt få forskningsmidler går til forskning i kvindesygdomme.

Kvinder er også ofte mindre synlige fx i statuer og buste i det offentlige rum, i værker på museer og i musik. Det

betyder noget, at der er kvindelige rollemodeller at spejle sig i.

Det offentlige beskæftiger omkring en tredjedel af de danske lønmodtagere. Langt størstedelen er kvinder, og beskæftigelsen er stærkt kønsopdelt. Social beskyttelse, sundhedsvæsen og undervisning udgør mere end tre fjerdedele af den offentlige beskæftigelse. Her er kvinder overrepræsenteret, mens mænd er overrepræsenterede inden for fx politi og forsvar. Der er også fortsat flest mænd i den øverste ledelse, selvom kvinder udgør størstedelen af de ansatte i den offentlige sektor.

Der er behov for, at offentlige myndigheder fortsat har fokus på at arbejde målrettet med at fremme ligestilling bredt i samfundet både i de borgerrettede ydelser og tilbud og på personaleområdet.

Fakta

- I 2023 havde 26,8 pct. af 20-49-årige mænd og 9,5 pct. af kvinderne ikke kontakt til en praktiserende læge.
- 21 pct. af mænd har sjældent eller aldrig nogen at tale fortroligt med. Blandt 35-39-årige mænd er det 27 pct.
- 2,8 pct. af mænd i alderen 18-64 år har et alkoholmisbrug. For kvinder er tallet 1,3 pct.
- 84 pct. af hjemløse gadesovere er mænd.
- Kvinder tilbringer i gennemsnit 9 år af deres liv i dårlig helbred, hvilket er 25 pct. mere end mænd.
- I 2023 udgjorde kvinder 9,8 pct. af alle uniformerede ansatte i Forsvaret og Beredskabsstyrelsen.

Kilder: Danmarks Statistik (2024) *Nyt: Kommunale forskelle i lægebesøg*, Forum for Mænds Sundhed (2023) *Mange unge mænd er uden nære relationer*, Benjaminsen & Enemark (2023), Benjaminsen (2024), McKinsey Health Institute (2024) *Closing the women's health gap*, Forsvarsministeriet (2024) *Antal og fordeling af uniformerede kvinder på Forsvarsministeriets område*.

Initiativer

Implementering af løngennemsigthedsdirektivet: EU's direktiv om løngennemsigthed blev vedtaget i 2023 og skal være implementeret i dansk ret senest 7. juni 2026. Direktivet fastsætter blandt andet, at arbejdsgivere skal oplyse om lønniveauer, og at store virksomheder skal offentliggøre visse overordnede oplysninger om lønforskellen mellem kvindelige og mandlige arbejdstagere samt regler om håndhævelse af ligeløn. Implementeringen af direktivet gennemføres i regi af Beskæftigelsesministeriets Implementeringsudvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter.

Partnerskab om det kønsopdelte arbejdsmarked: Medarbejder- og Kompetencestyrelsen deltager i et partnerskab med Fagbevægelsens Hovedorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, KL og Danske Regioner, som skal afdække årsager til det kønsopdelte arbejdsmarked med henblik på at skabe løbende debat og udvikle anbefalinger og værktøjer. Der er udarbejdet en rapport med handlingskatalog og inspirationscases om arbejdet med bedre kønsbalance på udvalgte arbejdspladser, som forventeligt følges op af en række aktiviteter.

Ikrafttrædelse af kønsbalanceloven: Den 28. december 2024 trådte lov om implementering af kønsbalancedirektivet fra november 2022 i kraft. Loven har til formål at fremme en mere ligelig kønsfordeling blandt ledelsesmedlemmer i visse store børsnoterede aktieselskaber. Selskaberne skal sikre, at det underrepræsenterede køn udgør mindst 40 pct. af posterne i det øverste ledelsesorgan.

Evaluering af reglerne om øremærket orlov: Den 2. august 2022 blev barselsloven ændret, så forældre fremover har de samme orlovsrettigheder efter barnets fødsel, hvor de i udgangspunktet deler orloven imellem sig. Derudover øremærkes 9 uger af orloven med barselsdagpenge til hver forælder, hvis de er lønmodtagere. Ændringerne skete i forbindelse med implementeringen af EU's orlovsdirektiv. De nye orlovsregler skal evalueres i efteråret 2025.

Fonden for Entreprenørskab: Fonden for Entreprenørskab (FFE) blev etableret i 2010 og arbejder bl.a. strategisk med at skabe øget diversitet blandt morgendagens iværksættere. I 2025 fortsættes bl.a. et diversitetsnetværk på de videregående uddannelser, og som en del af netværket uddeles der i 2025 en diversitetspris for at skabe synlighed og hylde diversitet i iværksætteri. Derudover forsætter Fonden et forsk-

ningsprojekt, der undersøger piger i grundskolens relative fald i interesse for entreprenørskab i den tidlige ungdom.

Indsatser i Danmarks Eksport og Investeringsfond: Som en del af aftalen om iværksætterpakken opretter EIFO en ny matchfinansieringsordning målrettet kvindelige iværksættere, der skal styrke kvinders adgang til målrettet, risikovillig kapital. Med aftalen implementeres også tiltag for at udvikle en investeringsportefølje med bedre kønsbalance i bestyrelserne i de virksomheder, der investeres i, og der gennemføres en indsats til fremme af kvindelige iværksættere og diversitet i iværksættermiljøet.

Styrkelse af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab i folkeskolen: Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab styrkes i folkeskolen gennem en landsdækkende indsat fra 2022 frem til 2026, der bl.a. har fokus på at opbygge viden og kompetencer inden for emnet lokalt på skolerne. Der udvikles pædagogiske vejledninger, læremidler og målrettede kurser. Indsatsen indeholder også konferencer og videns seminarer for lærere, skoleledelser, forvaltninger og videregående uddannelser.

Undervisningsindsats på erhvervsuddannelser om krænkende handlinger og den gode tone: Som led i det forebyggende arbejdsmiljøarbejde tilbyder Arbejdstilsynet oplæg, der sætter fokus på sund arbejdskultur i restaurationsbranchen. Konkret tilbydes der oplæg for kokke-, gastronomi- og tjenerelver, hvor der sættes fokus på elevernes handlemuligheder, hvis deres grænser overskrides, eksempelvis ved seksuel chikane. Desuden skal oplæggene skærpe elevernes opmærksomhed på vigtigheden af selv at bidrage til en sund arbejdskultur med en god tone.

Juniormesterlære i udskolingen: Fra skoleåret 2025/26 kan alle elever, der ønsker en mere praktisk afslutning på folkeskolen, vælge at gå i juniormesterlære. Her tilknyttes elever en virksomhed eller praktiske undervisningsforløb på en erhvervsuddannelse, FGU-institution eller evt. den kommunale ungdomsskole i 1-2 dage om ugen. Erfaringer fra rammeforsøg, som er gået forud for juniormesterlæreordningen, viste, at særligt drenge får motivation af en sådan ordning.

Flere drenge og mænd i omsorgsfag: Der gives tilskud til DareGender til at afdække, udvikle og afprøve en eventuelt tilbagevendende, Boys' Day in Care, som skal bidrage til at tiltrække flere drenge og mænd til SOSU-fagene.

Initiativer målrettet udsatte fædre og mænd i krise: Der igangsættes i 2025 fem projekter, der henvender sig til mænd, som oplever en livskrise, fx ved skilsmisse, og til projekter, der støtter kommende fædre og fædre på barsel i særligt udsatte positioner. Der er afsat i alt 5,2 mio. kr. i SSA-aftalen for 2024-2027 til projekterne, som gennemføres af Det Nationale Sorgcenter, Mandecentret, Foreningen Far, Forum for Mænds Sundhed og Fonden for Socialt Ansvar.

Implementering af EU-direktiverne om standarder for ligebehandlingsorganer: EU's to direktiver om standarder for ligebehandlingsorganer blev vedtaget i juni 2024 og skal være implementeret i dansk ret senest den 19. juni 2026. I

Danmark er Institut for Menneskerettigheder udpeget til nationalt ligebehandlingsorgan. Direktiverne fastsætter minimumskrav til ligebehandlingsorganers virke for at gøre dem mere effektive og sikre deres uafhængighed med henblik på at styrke anvendelse af ligebehandlingsprincippet.

Inge Lehmann-program: Som en del af aftalen om forskningsreserven for 2025 er der afsat i alt 81,8 mio. kr. i 2025 til forskertalentprogrammet Inge Lehmann under Danmarks Frie Forskningsfond, som skal understøtte en mere ligelig kønsbalance i forskningsmiljøerne med fokus på de karrieretrin, hvor uligheden sætter ind.

Uddeling af Bodil Koch-prisen 2025: I 2023 oprettede kulturministeren Bodil Koch-prisen, som blev uddelt i 2023 og 2024. Prisen uddeles igen i 2025. Prisen gives til en person eller organisation, som har ydet en exceptionel indsats for at fremme ligestilling og/eller diversitet inden for kunst- og kulturlivet.

Anbefalinger fra Trivselskommissionen: Regeringen har nedsat Trivselskommissionen, der skal komme med anbefalinger til, hvordan mistrivsel og sårbarhed kan forebygges og afhjælpes, samt hvordan robusthed og myndiggørelse kan styrkes. Kommissionen skal i sit arbejde have blik for evt. forskelle på køn, socioøkonomi og etnicitet i data, undersøgelser og anbefalinger. Trivselskommissionen forventer at komme med sine anbefalinger i første kvartal af 2025.

Styrket forskning i kvindesygdomme, prævention, fertilitet og kønsforskelle i sundhed: Som en del af aftalen om forskningsreserven for 2025, er der afsat 231,5 mio. kr. til styrket patientnær klinisk og uafhængig forskning. Indsatsen skal bl.a. styrke forskningen i kvindesygdomme og bivirkninger ved brug af præventionsmidler., Indsatsen skal endvidere styrke forskningen i ulighed i sundhed på baggrund af bl.a. køn. Af den samlede ramme prioriteres endvidere 20 mio. kr. til forskning i mænd og kvinders fertilitet, herunder forskning i biologiske årsager samt forebyggelse, udredning og behandling af nedsat fertilitet og ufrivillig barnløshed. Der er desuden afsat 150 mio. kr. i 2025 til forskning i psykiatrien, herunder bl.a. forskelle mellem kønnene i forhold til diagnosticering mv.

Flere kvinder inden for de tekniske fag i jernbanen: Banedanmark samarbejder bl.a. med foreningen Divérs om initiativet herunder tiltag, der skal gøre det mere attraktivt for kvinder at søge ind på de jernbane-tekniske uddannelser i Banedanmark. Planlagte tiltag omhandler forbedrede velfærdsforhold på arbejdslokationer, mere synlighed på erhvervsskoler, samt rummelighed og inklusion på Banedanmarks banetekniske uddannelser.

Bekæmpelse af kønskrænkende adfærd i Forsvaret: Forsvarets institutioner arbejder med en række tiltag for at bekæmpe kønskrænkende adfærd. I 2025 gennemføres en undersøgelse af kønskrænkende adfærd på hele Forsvarsministeriets område. Derudover afholder Forsvarsministeren for første gang i efteråret 2025 en årlig redegørelsesdebat for Folketinget om ligestilling og krænkende adfærd i Forsvaret, der skal bidrage til den løbende opfølgning og understøtte ligestilling i Forsvaret.

Fuld ligestilling mellem mænd og kvinder ved indkaldelse til værnepligtstjeneste: Der fremsættes i 2025 lovforslag om at indføre fuld ligestilling i værnepligten, således at alle unge – uanset køn – kan tvangsindkaldes til at aftjene værnepligtstjeneste, såfremt der ikke er tilstrækkeligt med frivillige.

Fremme af diversitet, inklusion og fastholdelse i Forsvaret: Der er nedsat et Advisory Board med repræsentanter fra Forsvaret, industrien, faglige organisationer og interesseorganisationer mv., som i 2025 skal udarbejde anbefalinger for øget frivillighed og ligestilling i Forsvaret, og bidrage til en handlingsplan for ligestilling i Forsvaret 2026- 2033. Derudover igangsættes et forskningsprojekt om strukturelle og sociale barrierer for fastholdelse af kvinder i Forsvaret, som skal danne fundament for målrettede initiativer. Forsvarets forskellige værn arbejder desuden på specifikke tiltag for i højere grad at tiltrække, fastholde og inkludere kvinder i Forsvaret.

Catch-up HPV-vaccination til årgang 2005: Regeringen og aftalepartierne afsætter i 2025 24 mio. til, at alle unge mænd født i 2005 kan blive tilbudt vaccination mod HPV. I Danmark er HPV skyld i mere end 500 tilfælde af kræft blandt mænd hvert år. HPV-vaccination indgår i dag som en del af børnevaccinationsprogrammet til både drenge og piger, som kan blive vaccineret gratis mod HPV fra de er fyldt 12 år, og indtil de fylder 18 år. Med det nye tilbud, er HPV-vaccinen tilbudt til alle drenge og unge mænd over 12 år, som er født efter 1. januar 2005, hvor det tidligere var alle drenge og unge mænd født efter 1. januar 2006. Tilbuddet gælder i 2025.

Styrket indsats for mænds sundhed: Sundhedsstyrelsen fortsætter i 2025 et arbejde for at fremme, at flere borgere med kronisk sygdom, og særligt mænd, får adgang til og deltager i forebyggelses- og rehabiliteringstilbud. I 2025 opstartes Sundhedsstyrelsens rejsehold, som fortsætter til og med 2027. Rejseholdet lancerer en materialepakke, der skal hjælpe aktører med forebyggelses- og rehabiliteringstilbud med at fremme lighed i forebyggelse og rehabilitering.

Handlingsplan for styrket forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg: I april 2024 lancerede regeringen og alle Folketingets partier en handlingsplan for styrket forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Handlingsplanen indeholder seks initiativer, der skal bidrage til et fald i antallet af selvmord i Danmark. Den tager udgangspunkt i, at der er stor forskel på årsagerne til selvmordshandlinger på tværs af alder og køn. Der er afsat 48,8 mio. kr. i 2024 og 65,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til initiativerne.

Styrket viden om endometriose: Med finansloven for 2024 blev der afsat 0,1 mio. kr. til Endometriose Fællesskabet, som er en forening, der bl.a. rådgiver endometrioseramte, mhp. at understøtte foreningens arbejde. Med aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2025-2028 er der afsat yderligere i alt 1,8 mio. kr. i perioden 2025-2028 til Endometriose Fællesskabets informations- og rådgivningsindsats målrettet kvinder med endometriose.

Tidlig indgriben ved risiko for hjemløshed eller tilbagefald til ny kriminalitet: For at styrke den kommunale indsats og samarbejde om personer, der er varetægtsfængslede eller har modtaget en dom, og dermed mindske risikoen for hjemløshed og ny kriminalitet i forbindelse med løsladelse, er der afsat midler til en ansøgningspulje for kommuner, der ønsker at styrke deres indsats på området. Da mænd er overrepræsenterede blandt personer i kriminalitet og hjemløshed, vil det især gavne mænd. Social- og Boligstyrelsen udarbejder en erfaringsopsamling til andre kommuner. Der er med SSA-aftalen fra 2024 afsat i alt 13,7 mio. kr. til initiativet.

Fokus på kvindelige forfattere i gymnasiet: Børne- og undervisningsministeren har den 23. august 2024 startet en ny bogklub for gymnasieelever, som skal opfordre til at læse flere værker af danske, kvindelige forfattere. I den forbindelse har 10 litteraturinteresserede kendte danskere udvalgt et værk af en kvindelig, dansk forfatter til bogklubben, som kan læses og diskuteres ude på gymnasierne. Formålet med bogklubben er at skabe fokus på dansk litteratur skrevet af kvinder forud for en opdatering af danskfagets litteraturkanon på de gymnasiale uddannelser.

Kunst i det offentlige rum: Kulturministeriet igangsætter i 2025 initiativer, der vil adressere åbenlyse uretfærdigheder i, hvordan kvinder er tilstede i kunsten i det offentlige rum. Der gennemføres en forskningsbaseret kortlægning af bl.a. statuer, buster og gavlmalerier i kunsten i det offentlige rum. Et udvalg skal efterfølgende komme med anbefalinger til mulige centrale kvinder i danmarkshistorien, der mangler i kunsten i det offentlige rum.

Musiklivets Talentrapport: Kulturministeren har igangsat arbejdet med Musiklivets Talentrapport, som udarbejdes af Kulturens Analyseinstitut og udkommer i 2025. Undersøgelsen skal afdække, hvordan musiklivet bedre kan bevare engagementet på fx musikskolerne og Musikalsk grundkursus (MGK) hos alle talenter på tværs af køn og baggrund.

Opgørelse af kønsbalance på de regionale spillesteder: Fra 2024 skal de regionale spillesteder opgøre og offentliggøre kønsbalancen blandt optrædende musikere. Dette skal bl.a. være med til at sikre øget transparens om kvindelige artister på de enkelte spillesteder samt gøre det lettere at følge udviklingen på området.

Rettigheder og frihed i eget liv

I Danmark skal alle kunne føle sig trygge og frie, uanset køn. Den enkeltes frihed og udfoldelsesmuligheder skal ikke begrænses af vold, overgreb, negativ social kontrol eller menneskehandel. Alle skal have ret til at bestemme over egen krop og eget liv.

Bekæmpe kønsbaseret vold, krænkelser og menneskehandel

Alt for mange i Danmark udsættes for partnervold, og alt for mange børn vokser op med vold i familien. Særligt kvinder er udsat for grov vold og partnerdrab. Hver femte drab i Danmark er et partnerdrab, og i langt de fleste tilfælde er det mænd, der dræber kvinder.

Hvert år må både kvinder, mænd og børn søge tilflugt på landets krisecentre for at slippe væk fra volden. For mange kvinder fortsætter volden, mens de er på krisecenter.

Vold i hjemmet har store konsekvenser både for samfundet, den der udsættes for vold, og for de børn, der vokser op med vold i familien. Det kan være lige så skadeligt for et barn at overvære vold, som selv at blive udsat for vold. At vokse op i et hjem med vold har negative konsekvenser for børns trivsel og skolegang. Og børnene har langt større risiko for selv at udøve vold eller blive udsat for vold som voksne.

I Danmark er der hvert år sårbare mennesker, der udsættes for menneskehandel. De fleste ofre for menneskehandel er fortsat kvinder handlet til prostitution. Mænd handles oftere til tvangsarbejde og kriminelle handlinger.

Der er behov for at sætte ind tidligere og hårdere over for vold, overgreb og menneskehandel, og for at hjælpe ofrene videre i deres liv.

Fakta

- 21 pct. af alle drab i perioden 2017-2021 var partnerdrab. 38 ud af 46 (83 pct.) af ofrene var kvinder.
- 3.030 kvinder og 2.574 børn opholdt sig på et kvindekrisecenter i løbet af 2023.
- 57,3 pct. af kvinder på krisecenter oplevede nye episoder af vold under deres ophold.
- 11 pct. af eleverne i 8. klasse har oplevet voldsomme episoder mellem de voksne i hjemmet inden for det seneste år.
- 25 pct. af børn fra hjem med indikationer på vold mellem de voksne afslutter ikke 9. klasses afgangsprøve.
- 43 pct. af de elever, der har oplevet vold mellem de voksne, har en lav grad af livstilfredshed.
- Risikoen for at udøve partnervold er 4,6 gange højere for voksne, der er vokset op med vold i deres barndom.
- I 2024 er 78 personer vurderet udsat for menneskehandel, heraf er 48 kvinder og 30 mænd. Seksuel udnyttelse er den hyppigst forekommende udnyttelse med 32 forekomster, mens 25 er udnyttet til tvangsarbejde og 12 personer til strafbare handlinger.

Kilder: Justitsministeriets Forskningskontor (2024) *Drab i Danmark 2017-2021*, Danmarks Statistik (2024), Dokkedahl et al. (2021) *Kvinder på kvindekrisecenter*, Børns Vilkår (2024) *Psykisk vold i hjemmet*, Lev Uden Vold (2023) *Vold gennem livet*, Center mod Menneskehandel (2024).

Fremme ligestilling og bekæmpe negativ social kontrol blandt etniske minoriteter

Ligestilling er en grundlæggende værdi i Danmark, som alle skal nyde godt af, uanset baggrund, kultur, traditioner og religion.

Mange med ikke-vestlig baggrund har de seneste år fået uddannelse og er kommet i beskæftigelse. Men der er stadig miljøer, hvor særligt piger og kvinder er underlagt kontrol og begrænsninger, fordi deres adfærd knyttes til forestillingen om familiens ære og status. Det kan betyde, at de fastholdes uden for arbejdsmarkedet, og derfor ikke får den frihed, det giver at tjene egne penge og være en del af det danske samfund.

Men det kan også føre til vold, ufrivillige udlandsophold og i sidste ende æresdrab. Også minoritetsetniske drenge og

mænd kan blive udsat for negativ social kontrol, fx hvis de ikke lever op til familiens forventning til manderoller og seksualitet.

Der er også kvinder, som fastholdes i religiøse muslimske ægteskaber, som kun manden kan ophæve. Det giver manden magt over kvinden. Og kvinderne kan på trods af en dansk skilsmisse blive mødt med helt urimelige krav for at få en religiøs skilsmisse, fx om at afgive forældremyndigheden, betale penge, ikke at gifte sig igen eller flytte. I Danmark skal kvinder hverken spørge deres mand eller andre om lov om at blive gift eller skilt.

Der er behov for at styrke indsatsen overfor negativ social kontrol og æresrelateret vold og for at støtte de minoritetsetniske kvinder og mænd, som kæmper for deres rettigheder og et friere liv.

Fakta

- I 2023 modtog RED Center 1.624 henvendelser fra personer berørt af æresrelaterede konflikter, hvor størstedelen angik social kontrol, fysisk og psykisk vold mv.
- I 2023 var der 98 unge indskrevet på et RED Safehouse. 76 pct. var unge kvinder.
- I 2023 havde 44 pct. af kvinderne på kvindekrisecentre indvandrer- eller efterkommerbaggrund
- Der er identificeret 4 æresdrab i Danmark i perioden 2017-2021.
- I 2023 har Etnisk Konsulentteam modtaget 74 henvendelser om frygt for æresdrab eller trusler om æresdrab.
- Sikkerhedskonsulenterne har i 2024 registreret 52 nye sager om genopdragsrejser/ufrivillige udlandsophold.

- 33 pct. af unge 18-29-årige fra MENAPT-landene måtte ikke eller tror ikke de måtte have en kæreste inden ægteskab.

Kilder: Red Center (2023) *Årsberetning*, Danmarks Statistik (2024), Justitsministeriets Forskningskontor (2024) *Drab i Danmark 2017-2021*, Etnisk Konsulentteam (2023), Udlændinge- og Integrationsministeriet (2025), Udlændinge- og Integrationsministeriet (2024)

Unge tryghed og trivsel

Alt for mange unge, særligt unge kvinder, er utrygge, når de færdes ude om aftenen og i nattetimerne. Utrygheden for at gå alene i det område, man bor i efter mørkets frembrud, er steget for både unge mænd og unge kvinder. Men særligt unge kvinder er blevet mere utrygge, også for at blive udsat for seksuelle overgreb.

Unge kvinder udsættes i langt højere grad end andre befolkningsgrupper for sexismen og uønsket seksuel opmærksomhed. Det foregår bredt i samfundet - både på gaden, på uddannelsesstedet, på jobbet, i idrætsklubben, på internettet og i natlivet.

Utryghed og de negative oplevelser har konsekvenser for den enkelte, og det kan være med til at eskalere utrygheden og påvirke unges trivsel og frie udfoldelse.

Mistrivsel, stress og ensomhed er for alt for mange unge en del af hverdagslivet. Hver tredje unge kvinde og hver sjette unge mand har et dårligt mentalt helbred, og over halvdelen af de unge kvinder oplever at være stressede. Utryghed, mistrivsel, stress og ensomhed skal ikke være en del af unges hverdag.

Der er behov for at sætte ind med tiltag, der kan øge trygheden og trivslen for de unge, der hvor de færdes, så de kan nyde et trygt og frit ungdomsliv.

Fakta

- 21 pct. af kvinder og 10 pct. af mænd er utrygge ved at færdes i deres nabolag efter mørkets frembrud.
- 29 pct. af de 18-29-årige kvinder er noget eller meget utrygge for at blive udsat for et seksuelt overgreb.
- 53 pct. af 16-17-årige kvinder og 29 pct. af mændene har oplevet ufrivillige befalinger, seksuelle krav og trusler, samt seksuelle overgreb inden for de sidste 12 måneder.
- 25 pct. af uddannelsessøgende har oplevet kønskrænkende adfærd, uønsket seksuel opmærksomhed eller seksuel tvang i forbindelse med deres uddannelse.
- 35 pct. af 16-24-årige kvinder og 16 pct. af mændene rapporterer dårligt mentalt helbred.
- 53 pct. af 16-24-årige kvinder og 26 pct. af mændene oplever et højt stressniveau.

Kilder: TrygFonden (2023) *Tryghedsmåling 2023*, VIVE (2024) *Danskernes erfaringer med sexistisk adfærd og omgivelsernes reaktioner*, SDU (2024) *Danskernes sundhed 2023*.

Initiativer

Styrkelse af abortlovgivningen, herunder abortrådgivning: Den 1. juni 2025 træder regeringens lovforslag, der styrker abortområdet i kraft. Ændringen af loven vil bl.a. hæve ugegrænsen for fri abort til uge 18 og sænke aldersgrænsen, så 15-17-årige kan få abort uden forældresamtykke. Herudover styrkes rådgivning og vejledning til gravide om abort og der oprettes et nationalt abortnævn, som skal behandle ansøgninger om abort efter ugegrænsen.

Forsøgsordning med elektronisk kontrol som supplement til opholdsforbud: Regeringen har den 15. januar 2025 fremsat et lovforslag, der har til formål at indføre en forsøgsordning med elektronisk kontrol – en såkaldt ”omvendt fodlænke” – som supplement til opholdsforbud, der skal være med til at beskytte ofre for bl.a. stalking og partnervold.

Forlængelse og styrkelse af Lev Uden Vold: Lev Uden Volds driftsstøtte forlænges frem til midten af 2028. Driftstilskuddet til Lev Uden Volds telefoniske rådgivningstilbud ’Slip Volden’ til voksne mænd og kvinder, der har udøvet

vold i nære relationer eller er bekymret for at udøve vold i fremtiden, er ligeledes videreført. Der er afsat hhv. 35,6 mio. kr. til Lev Uden Vold samt 4,5 mio. kr. til Slip Volden i 2025-2028.

National oplysningsindsats om partnervold: Der lanceres en national oplysningsindsats, som skal få flere danskere til at gribe ind og hjælpe, når de ser vold i familierne. Oplysningsindsatsen er en del af Handlingsplan mod partnervold og partnerdrab fra 2023.

Initiativer mod stalking: Dansk Stalking Centers specialiserede IT-rådgivningsenhed videreføres i 2025, så stalkingsudsatte, pårørende og fagpersoner fortsat kan få hjælp til at stoppe og forebygge digital stalking. Der udvikles desuden en national vejledning om digital sikkerhed og stalkerware.

Styrket indsats mod stalking samt fokus på vredes- og konflikthåndtering i Grønland: Justitsministeren har den 11. december 2024 fremsat forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Styrket indsats mod stalking, kriminalisering af identitetsmisbrug og afbrydelse af påtalefrist m.v.). Lovforslaget har bl.a. til

formål at indføre en særskilt bestemmelse om stalking i kriminalloven, som sikrer, at en gerningsperson vil kunne dømmes for stalking, selvom der på forhånd ikke er udstedt et tilhold, opholdsforbud eller sket bortvisning. Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. marts 2025. Der er desuden afsat midler i perioden 2024-2026 til kurser i vredes- og konflikthåndtering i Kriminalforsorgen i Grønland.

Dansk Kvindesamfunds Krisecentre - indsats mod digitale krænkelse: Der er afsat 1,5 mio. kr. i perioden 2025-2027 til at videreføre Dansk Kvindesamfunds krisecentres rådgivningstilbud "StopChikane", så voksne udsat for digitale krænkelse fortsat kan få specialiseret rådgivning.

SletDet – rådgivning om digitale krænkelse: Red Barnets rådgivningsenhed SletDet, som hjælper børn og unge, forældre og pårørende med at håndtere digitale krænkelse og ubehagelige oplevelser på nettet, får 2,5 mio. kr. i 2025.

Projekt On – Sammen om digital dannelse: Projekt On er en national indsats for digital dannelse af børn og unge. On er bl.a. en digital platform for læring og dialog, der indeholder undervisningsmateriale med fokus på eksempelvis digital trivsel, digitale krænkelse, sociale medier og identitetsdannelse. On indeholder også elevbårne aktiviteter, en fritidsindsats og en kommunikationsindsats. Projektet blev igangsat i 2024 og løber frem til 2. kvartal 2026 og drives af Red Barnet, Børns Vilkår, Medierådet for Børn og Unge samt Center for Digital Pædagogik.

Begrænsning af muligheder for kønsopdelt svømning i offentlige svømmeanlæg: Fra januar 2025 er §6 i bekendtgørelsen om initiativer til fremme af ligestilling ændret, så den alene kan bruges til at lave kønsopdelte hold og undervisning mv., mens det som udgangspunkt ikke længere vil være muligt at afskære det modsatte køn fra de tilhørende faciliteter.

Regeringens styrkede indsats mod negativ social kontrol og parallelsamfund: Forebyggelse af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og parallelsamfund er et fokuspunkt for regeringen. Derfor lancerede regeringen den 19. januar 2025 22 nye initiativer, der skal styrke indsatsen mod negativ social kontrol og parallelsamfund. Initiativerne skal understøtte, at flere – især minoritetsetniske kvinder – kan få den nødvendige hjælp og opbakning til at bryde med undertrykkelsen. Der er tale om initiativer, som spænder bredt. Fra opgør med parallelle retspraksisser, til støtte til ofre for negativ social kontrol, et børne- og ungdomsliv på lige fod med andre og tiltag mod genopdragsrejser.

Undersøgelse om vold i nære relationer med fokus på etniske minoritetskvinder på krisecentre: Social- og Boligstyrelsen offentliggør i 2025 en undersøgelse om karakteren af den vold kvinder og mænd på landets krisecentre har været udsat for. Der vil derudover være fokus på at producere og formidle viden om kvinder med ikke-vestlig baggrund på krisecentre.

Kommunale beredskaber til opsporing og håndtering af vold i nære relationer: Social- og Boligstyrelsen udarbejder faglige materialer målrettet kommuner og fagpersoner, herunder podcasts med viden om og inspiration til udarbejdelse

af kommunale beredskaber og en eller flere virtuelle, tværkommunale temadage.

Lancering af Handlingsplan for øget tryghed i nattelivet – særligt for unge kvinder: Regeringen lancerer i 2025 en Handlingsplan for øget tryghed i nattelivet – særligt for unge kvinder. Der er, som en del af aftalen om udmøntning af reseveren til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2025-2028, afsat i alt 19,3 mio. kr. til en række af initiativerne.

Styrkelse af Alliancen mod seksuel chikane til fremme af trygge fællesskaber blandt unge: Der afsættes midler til aktiviteter i Alliancen mod seksuel chikane i 2025, der skal bidrage til at skabe mere trygge fællesskaber for unge fri for seksuel chikane og sexismen.

Pulje til oplysning og vejledning om samtykkeregler for unge: For at skabe mere viden om samtykke, og dermed understøtte en mere tryk ungdoms- og festkultur, udmøntes der en pulje, som organisationer kan søge til at formidle viden særligt målrettet unge. Initiativet indgår i Handlingsplan for øget tryghed i nattelivet – særligt for unge kvinder.

Styrkelse af faglig kvalitet på krisecenterområdet: Der er i 2025 afsat midler til, at Social- og Boligstyrelsen med inddragelse af socialtilsynet og andre relevante aktører på krisecenterområdet kan afdække, hvad der kendetegner faglig kvalitet på krisecentre til personer udsat for vold i nære relationer.

Analyse vedrørende kønsbaseret skadeligt indhold online: Digitaliseringsministeriet igangsætter en analyse med fokus på forskelle i kønnenes online adfærd og kønsbaserede forskelle i forhold til risikoen for at blive udsat for skadeligt indhold online, herunder f.eks. kønsstereotyp og degraderende indhold.

Indsats til bekæmpelse af menneskehandel: Center mod Menneskehandel vil dele viden fra webscraping af sexsalgsider, hvor teknologi anvendes til at screene sexannoncer for mulige tegn på menneskehandel. Centret afholder desuden en årskonference, hvor temaet bl.a. er samarbejde med politiet om efterforskning og retsforfølgning. Institut for Menneskerettigheder færdiggør i 2025 en undersøgelse af den danske indsats til bekæmpelse af menneskehandel under den nuværende handlingsplan.

Arbejdsgruppe om levevilkårene for personer, der sælger sex: Regeringen nedsætter i 2025 en arbejdsgruppe, der skal afdække levevilkårene for personer, der sælger sex. Den skal bl.a. belyse risikofaktorer for personer, der sælger sex, de juridiske rammer herunder rufferiparagraffen, social- og sundhedsydelse og sikkerhed samt forebyggelse og exitindsatser for personer, der ikke ønsker at sælge sex.

Styrkelse af ambulante forløb til voldsudsatte voksne: Tre udvalgte familieambulatorier i Region Hovedstaden, Region Syddanmark og Region Midtjylland har fået tildelt i alt 16 mio. kr. til styrket opsporing og indsatser målrettet vold i nære relationer blandt gravide, kommende og nye forældre. Forsøgene løber til udgangen af 2026. Der gives endvidere midler til 'Sig det til nogen', der er ambulante rådgivning af voldsudsatte kvinder.

Tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBT+ personer

Diskrimination, fordomme og hadforbrydelser over for LGBT+ personer er uacceptabelt. Alle har ret til at være den, de er, og leve det liv, de ønsker, uden at blive begrænset i deres frihed, tryghed og trivsel. Det gælder både i Danmark og ude i verden.

Styrke LGBT+ rettigheder nationalt og globalt

Situationen for LGBT+ personer rundt om i verden er meget forskellig. Nogle lande gør fremskridt og giver LGBT+ personer bedre muligheder og flere rettigheder, mens andre indskrænker den enkeltes frihed og rettigheder.

I Danmark er vi nået langt, når det kommer til LGBT+ personers rettigheder, men på trods af det oplever alt for mange fortsat diskrimination, vold og hadforbrydelser.

Antallet af LGBT+ børnefamilier, hvor forældrene er gift eller registrerede partnere med en af samme køn, er mere end femdoblet de sidste 20 år. Og omkring hver tredje lesbisk, bøsse og biseksuel har børn. Nogle LGBT+ familier består af tre og fire forældre, der alle er med fra barnets tilblivelse, og som ønsker en forældrerelation til barnet.

LGBT+ familierne kan møde udfordringer, når de stifter familie. Derfor tages der i disse år yderligere skridt for at give LGBT+ personer bedre mulighed for at danne og være familie. For alle familier skal føle sig anerkendt i Danmark.

Der er behov for at stå fast på LGBT+ personers rettigheder både i Danmark og ude i verden, og for fortsat at forbedre vilkårene og mulighederne for LGBT+ personer og familier.

Fakta

- 2.000 – 3.000 LGBT+ personer estimeres årligt at opleve voldelige hadforbrydelser.
- 37,8 pct. af homo- og biseksuelle har oplevet diskrimination [pga. enten deres køn, seksuelle orientering og/eller udseende mm.] For den øvrige befolkning er tallet 15,7 pct.
- 64,3 pct. af transpersoner har oplevet diskrimination pga. enten deres køn, seksuelle orientering og/eller udseende mm. For den øvrige befolkning er tallet 16,6 pct.
- 56 pct. af europæiske LGBTIQ personer har oplevet at blive chikaneret inden for de seneste 12 måneder.
- Der er ca. 58.300 LGBT+ familier i Danmark med børn under 18 år.
- 37 pct. af europæiske LGBTIQ personer har oplevet diskrimination inden for de seneste 12 måneder.
- 60 lande har love, der kriminaliserer seksuelle relationer mellem to personer af samme køn.

Kilder: Justitsministeriets Forskningskontor (2024), Greve et al. (2022), EU Agency for Fundamental Rights (2023), Greve et al. (2023), ILGA database (2025).

Øge trivsel og lige muligheder

Mange LGBT+ personer i Danmark trives og har et godt liv, men undersøgelser viser også, at gruppen i højere grad rammes af mistrivsel og udsathed end den øvrige befolkning.

En stor andel af unge LGBT+ personer – og særligt unge uden for hovedstadsområdet – oplever lav livstilfredshed og tegn på angst og depression.

Nogle LGBT+ personer kan i mødet med sundhedsvæsenet opleve, at personalet ikke er klædt godt nok på til at rådgive dem. Det kan være en barriere for at søge hjælp og bidrage til mistrivsel.

Minoritetsetniske LGBT+ personer er en særligt udsat gruppe. Alt for mange oplever, at deres familier ikke vil acceptere deres seksuelle orientering. Og der er en større andel, der udsættes for partnervold og seksuelle overgreb end i den øvrige LGBT+ gruppe. Det kan have store konsekvenser for deres mentale og fysiske sundhed.

Der er behov for fortsat at arbejde for anerkendelse af LGBT+ personer bredt i samfundet og for at støtte udsatte grupper, så den enkeltes livskvalitet, sikkerhed og sundhed ikke er betinget af hverken seksuel orientering eller kønsidentitet.

Fakta

- 14,3 pct. af homo- og biseksuelle er utilfredse eller meget utilfredse med deres liv. For den øvrige befolkning er tallet 6,9 pct.
- 20,5 pct. af transpersoner er utilfredse med deres liv. For den øvrige befolkning er tallet 7,3 pct.
- Mellem 48 og 71 pct. af LGBT+ unge i udvalgte geografiske områder i Danmark oplever tegn på moderat eller svær angst eller depression.
- 11 pct. af danske LGBTIQ personer har inden for de seneste 12 måneder følt sig diskrimineret pga. deres LGBT+ identitet af en fagperson på sundheds- eller socialområdet.

- 59 pct. af danske muslimer svarer, at de ikke ville acceptere, hvis deres barn ønskede at leve åbent som homoseksuel.
- 39 pct. af nydanske LGBT+ personer har været udsat for et seksuelt overgreb.

Kilder: Greve et al. (2022), Andersen et al (2024), EU Agency for Fundamental Rights (2023), Wilke for Jyllands-Posten (2024), Als Research (2022).

Initiativer

Mere viden i politiet om hadforbrydelser: Politiet fortsætter i 2025 den styrkede efteruddannelse i hadforbrydelser. Undervisningen har til formål at understøtte, at flere hadforbrydelser identificeres og registreres korrekt, og at anklagere får mere viden om emnet.

Surrogataftaler og medfaderskab: I januar 2025 trådte lovforslag om familiedannelse ved surrogataftaler, herunder medfaderskab som retligt begreb i kraft. Loven giver mulighed for at opnå forældreskab i Danmark gennem både internationale og nationale surrogataftaler. Samtidig gøres det muligt for et homoseksuel mandligt par at begge bliver juridiske forældre ved at indføre medfaderskab som retligt forældreskab.

Ligestilling imellem sociale og retlige forældre i relation til bo- og gaveafgift: Regeringen vil indføre mulighed for lavere beskatning af arv og gaver mellem sociale, genetiske forældre og deres børn, så relationen kan sidestilles med den til retlige forældre, hvor bo- og gaveafgiften er på 15 pct. Et lovforslag forventes fremsat i løbet af 2025.

Deling af forældremyndighed ved en forælders død: Regeringen ønsker at gøre det muligt for en efterlevende forældremyndighedsindehaver at dele forældremyndigheden med en social forælder, der er barnets genetiske forælder, selvom disse ikke er gift eller samlevende. Et lovforslag forventes fremsat i folketingsåret 2025-2026.

Undersøgelse af muligheden for, at en social forælder kan blive retlig forælder ved dødsfald: Regeringen igangsætter i 2025 et arbejde med at undersøge mulighederne for, at en retlig forælder ved den anden retlige forælders død kan dele sit retlige forældreskab med en social forælder, der har haft en forælderrolle for barnet siden barnets fødsel, selvom parterne ikke er gift eller samlevende.

Viden, vejledning og rådgivning om mulighederne for LGBT+ familiedannelse: Finansiering af hjemmesiden www.LGBTfamilie.dk forlænges i perioden 2025-2028 og udvides med ny information om barselsreglerne, muligheden for at give efternavn mv., så der er oplysning og vejledning om eksisterende lovgivning og muligheder inden for LGBT+ familiedannelse og forældreskab. Hjemmeside opdateres desuden med ny lovgivning, fx om surrogataftaler og partnerægdonation mv. Samtidig forlænges og styrkes tilskuddet til LGBT+ Danmarks juridiske rådgivning af LGBT+ familier.

Videreførelse af driftsstøtte til RED+ Krisecenter: RED+ Krisecentret har til opgave at hjælpe minoritetsetniske LGBT+ borgere i alderen 16-30 år, der er på flugt fra

æresrelaterede konflikter; social kontrol, æresrelateret vold, tvangsægteskab eller trusler herom. RED+, der tager imod minoritetsetniske LGBT+ borgere fra hele landet, tilbyder rådgivning og tryghed til de unge i en kortere eller længere periode. Med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2025-2028 er der afsat i alt 16,3 mio. kr. i perioden 2025-2028 til at videreføre den eksisterende driftsstøtte til RED+ Krisecenter.

Driftstilskud til Sabaah: Sabaah er en forening, der arbejder for at forbedre vilkårene for LGBT+ personer med minoritetsetnisk baggrund. Sabaah tilbyder bl.a. netværksaktiviteter, rådgivning og samtalegrupper. Desuden driver foreningen en rådgivningsindsats for pårørende og et netværk for forældre. Med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2025-2028 er der afsat 5,3 mio. kr. i perioden 2025-2028 til at styrke foreningens arbejde.

Opkvalificering i LGBT+ området på asylcentre: Nationalt Center mod Æresrelaterede Konflikter (MÆRK) og Udlændingestyrelsen har i samarbejde udviklet et undervisningsforløb til personalet på asylcentre om de særlige forhold, der relaterer sig til etniske minoriteter, æresrelaterede problemstillinger og asylansøgere med LGBT+ identitet. Undervisningen gennemføres i 2025.

Styrket rådgivning til minoritetsetniske LGBT+ personer: For at styrke rådgivning og støtte, herunder psykologhjælp til minoritetsetniske LGBT+ personer i forhold til bl.a. partnervold, seksuelle krænkelse og overgreb, har et konsortium bestående af Sabaah, AIDS Fondet, LGBT Asylum og Als Research fået tildelt i alt 3,8 mio. kr. til at etablere et nyt rådgivnings- og støttetilbud. Projektet gennemføres frem til udgangen af 2026.

LGBT+ fokus i forskningen: VIVE publicerer i 2025 en række forskningsartikler, der undersøger forskellige aspekter af LGBT+ personers liv og oplevelser – særligt med fokus på børn og unge. Forskningsartiklerne forventes publiceret i løbet af 2025.

Driftstilskud til LGBT+ Danmarks arbejde: LGBT+ Danmarks forhøjede driftstilskud videreføres i perioden 2025-2028. Tilskuddet skal understøtte arbejdet med bl.a. rådgivning og netværksmuligheder for alle LGBT+ personer i hele landet samt til at fremme forståelse for og accept af LGBT+ personer, også etniske minoritetsmiljøer.

Styrket indsats for seksuel sundhed: Der er afsat midler til en styrket oplysnings-, opsporings- og testindsats med særlig fokus på at nedbringe forekomsten af seksygdomme i Danmark og styrke danskernes seksuelle sundhed. Der vil

bl.a. være fokus på LGBT+ personer. Indsatsen gennemføres i perioden 2025 – 2028.

Foranalyse af digital adgang til offentlige digitale løsninger for børns voksenansvarlige herunder sociale forældre: Der gennemføres en foranalyse, som skal afdække mulige scenarier for, hvordan børns voksenansvarlige, herunder sociale forældre i regnbuefamilier, kan få adgang til digitale løsninger med betydning for børn i familien. Analysen forventes færdig inden udgangen af 2025.

Styrket sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold: Vejledningen, der beskriver rammerne for udredning og behandling af personer med kønsidentitetsforhold, er under revision. Revisionen skal sikre, at rammerne for udredning og behandling er opdateret efter den nyeste viden og udvikling på området. Den endelige vejledning forventes offentliggjort i 2025.

Supplerende rådgivning af personer med kønsidentitetsforhold: LGBT+ Danmark har modtaget midler til et rådgivningstilbud, som er placeret uafhængigt af eksisterende udrednings- og behandlingstilbud til personer med kønsidentitetsforhold. Målgruppen er voksne, som er i et udrednings- eller behandlingsforløb til kønsmodificerende behandling, eller på venteliste hertil.

Inspirationsmateriale om mangfoldige legefællesskaber til pædagogiske ledere og personale på dagtilbudsområdet: STUK har udviklet videoer, dialogspørgsmål, håndbog mm., som skal gøre det nemmere for pædagogiske ledere at afholde et fagligt forløb målrettet det pædagogiske personale om mangfoldige legefællesskaber, dvs. leg på tværs af alder, køn, kultur og social baggrund. Materialet udgives på emu.dk i starten af 2025, hvor der også afholdes webinar.

Ligestilling og rettigheder globalt

Kvinder og pigers rettigheder og muligheder er under pres flere steder i verden. Selvom der er fremskridt på en række områder, går det samtidig tilbage på andre. Danmark vil fortsat arbejde aktivt for at fremme kvinder og pigers ligestilling og deres ret til at bestemme over egen krop og liv overalt i verden. Det kræver et stærkt internationalt engagement og samarbejde.

Fremme af kvinder og pigers rettigheder og muligheder globalt

2025 markerer 30-året for vedtagelsen af FN's Beijing-handlingsplan for kvinder og pigers rettigheder. Sammen med FN's 17 Verdensmål er det et af de mest ambitiøse dokumenter for kvinder og pigers ligestilling, som verdens lande sammen har forpligtet sig til at arbejde for.

Der er sket væsentlige fremskridt med den globale ligestilling de sidste 30 år. Flere og flere piger går i skole, og flere lande har styrket deres abortlovgivning. Men ligestilling og rettigheder er også under stigende pres, og oftest yderligere forværret af kriser og krig. Der indføres begrænsninger på kvinder og pigers ret til at deltage i samfundet og på deres ret til at bestemme over egen krop og retten til abort. Alt for mange kvinder dør hvert år af usikre aborter, og alt for mange udsættes fortsat for kønsbaseret vold og overgreb.

Det er derfor vigtigt, at Danmark fortsat står værn om kvinder og pigers ligestilling og rettigheder globalt. Det vil bl.a. ske gennem den danske markering af 30-året for Beijing-handlingsplanen og under Danmarks medlemskab af FN's sikkerhedsråd i 2025 og 2026.

Fakta

- Siden 2015 er 50 millioner flere piger begyndt i skole.
- Mere end 60 lande har styrket deres abortlovgivning over de sidste 30 år.
- 40 pct. af kvinder i den reproduktive alder bor fortsat i lande med restriktiv abortlovgivning.
- Hvert år dør 39.000 kvinder som følge af usikre aborter.
- I EU bliver ca. to kvinder dræbt hver dag af en partner eller et familiemedlem.
- Kønsbaseret vold koster hvert år EU's medlemslande 290 mia. euro, pga. sociale ydelser, mistet arbejdskraft, mv.
- Kvinders gennemsnitlige timeløn i EU er ca. 13 pct. lavere end mænds.
- 55 pct. af adspurgte LGBT+ personer i EU svarede i 2023, at de havde oplevet hadmotiveret chikane i løbet af det seneste år. Det er en stigning fra 37 pct. i 2019.

Kilder: Verdens Bedste Nyheder (2024), Center for Reproductive Rights (2024), EU-Kommissionen (2024), EIGE (2021), Eurostat (2024), Fundamental Rights Agency (2023).

Stærkt dansk engagement i det internationale ligestillingsarbejde

Danmark arbejder tæt sammen med ligesindede lande for at fremme ligestilling i internationale fora, herunder FN, Europarådet, Nordisk Ministerråd og i EU. Danmark overtager EU-formandskabet i andet halvår af 2025 og vil sætte ligestilling og LGBT+ området højt på dagsordenen i det europæiske samarbejde.

EU har gennem blandt andet vedtagelse af direktiver om kønsbaseret vold, øremærket orlov, løngennemsigthed og kønsbalance i ledelse bidraget til at fremme ligestilling i EU's medlemslande. Men der er stadig stor forskel på, hvor langt de forskellige lande er med ligestilling. Og på tværs af EU er der udfordringer med partnervold, chikane og overgreb, manglende ligeløn, et kønsopdelt arbejdsmarked og uddannelsesvalg. LGBT+ personers vilkår varierer også

markant på tværs af landegrænser, og LGBT+ personer oplever generelt stigende vold og chikane.

Derfor vil Danmark arbejde for at fremme det europæiske samarbejde for ligestilling mellem kønnene og LGBT+ personers rettigheder og lige muligheder samt bidrage til, at EU-Kommissionens nye femårige strategier bliver ambitiøse og skaber reel forandring.

Initiativer

Fremme af ligestilling og LGBT+ området under dansk EU-formandskab: Ligestilling og LGBT+ personers rettigheder og lige muligheder vil være centrale prioriteter under Danmarks formandskab for EU-Rådet i andet halvår af 2025. Danmark vil bl.a. løfte problemstillinger vedr. kønsbaseret vold, seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, det kønsopdelte arbejdsmarked samt LGBT+ området.

EPSCO rådsmøde om ligestilling: For at fremme ligestilling som en central prioritet i det europæiske samarbejde afholder det danske EU-formandskab et formelt rådsmøde for ligestillingsministre i oktober 2025 med særligt fokus på ligestilling og LGBT+. Ved rådsmødet vil EU's ministre vedtage handlingsanvisende rådskonklusioner om forebyggelse af kønsbaseret vold samt drøfte politiske løsninger på europæiske ligestillingsudfordringer.

EU-konference om kvinders ret til egen krop: Under det danske formandskab i EU, afholder Danmark en konference om kvinders ret til at bestemme over egen krop og liv, herunder med fokus på seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Konferencen samler politikere, civilsamfund og embedsværk fra hele EU. Konferencen finder sted i København i september 2025.

Markering af Beijing+30: Danmark markerer 30-året for vedtagelsen af FN's handlingsplan for piger og kvinders rettigheder, som blev vedtaget i Beijing i 1995. I april afholdes et event i FN-byen sammen med UN Women, hvor ligestillingsaktører samles for at drøfte fremskridt og udfordringer globalt. Derudover vil Danmark i september 2025 som led i EU-formandskabet markere jubilæet ved et ligestillingstopmøde ved FN's Generalforsamling (UNGA).

FN's Kvindekommissions samling: Ved årets samling i FN's Kvindekommission (CSW) i New York markeres 30-året for Beijing-handlingsplanen. FN's medlemslande vil gøre status på implementering af handlingsplanen og sætte fokus på aktuelle udfordringer for det globale ligestillingsarbejde. Danmark vil deltage aktivt ved årets samling, herunder i paneler og side events, bilaterale møder og i samlingens forhandlinger. Danmark deltager med en bred delegation af politikere, embedsfolk, ungedelegater og civilsamfund.

Ligestillingsarbejdet i Nordisk Ministerråd: Finland vil under sit formandskab i 2025 sætte fokus på mænd og maskulinitet, ligeløn og sammenlignelig LGBT+-data i Norden. De vil desuden fortsætte Nordisk Ministerråds program "Pushing for Progress", der skal modarbejde det pres, der er både regionalt og globalt på ligestilling og kvinders rettigheder og rettigheder for LGBT+ personer.

Ligestillingsarbejdet i Europarådet: Ligestillingskommissionen vil i 2025 bl.a. sætte fokus på kunstig intelligens og teknologi faciliteret kønsbaseret vold. På LGBT+ området, arbejdes der på en rekommendation om interkønnede.

Dansk intervention i EU-Kommissionens retssag mod Ungarn: I 2025 forventes EU-domstolen at fælde dom i forbindelse med EU-Kommissionens retssag mod Ungarn pga. Ungarns såkaldte "anti-LGBT"-lovgivning. Lovgivningen forbyder bl.a. offentlig "promovering" af samt oplysning om homoseksualitet, kønsskifte og transkønnede. Danmark deltog i retssagen til støtte for EU-Kommissionen.

Fokus på Kvinder, Fred og Sikkerhed i Sikkerhedsrådet: Danmark indtræder i FN's Sikkerhedsråd i 2025 og 2026. Blandt Danmarks kerneprioriteter i Sikkerhedsrådet er arbejdet for Kvinder, Fred og Sikkerhed. Herunder vil Danmark arbejde for kvinders deltagelse i fred- og sikkerhedsarbejdet – ikke mindst fordi fredsprocesser er mere holdbare, når kvinder deltager. Ligeledes vil beskyttelse af kvinder og piger i konfliktsituationer og humanitære kriser være et fokus, herunder beskyttelse mod seksuel og kønsbaseret vold. Danmark har desuden tilsluttet sig formandskabsinitiativet "Shared Commitments" og forpligter sig derved til at tilstræbe en lige kønsfordeling blandt briefere i Sikkerhedsrådet under danske formandskaber af Rådet i marts 2025 og august 2026.

Styrkede LGBT+ indsatser via lokale civilsamfundsorganisationer: Danmark øger støtten til lokale organisationer som fremmer LGBT+ personers rettigheder, særligt på det afrikanske kontinent. Fokus vil være på at støtte arbejdet med lovgivere, sundhedsarbejdere og lærere med henblik på bl.a. at tackle homofobi og styrke LGBT+ personers rettigheder og sundhed.

Midler til polske LGBT+ organisationer: Danmark fortsætter med at støtte polske LGBT+ organisationer gennem den danske ambassade i Polen. Der er afsat i alt 1 mio. kr. under LGBT+ handlingsplan fra 2022 til 2025.

Dansk deltagelse i Equal Rights Coalition: Danmark vil fortsat fremme LGBT+ personers rettigheder globalt ved sit medlemskab i Equal Rights Coalition, som er en international sammenslutning af stater, private aktører og NGO'er. Danmark vil deltage aktivt i vidensdeling og styrke koordineringen på tværs af lande og civilsamfund.

**Status på initiativer fra Perspektiv- og handlingsplan
2024**

Indsatsområde	Gennemført	Igangsat	Ikke gennemført
Lige muligheder i uddannelse, arbejde og familieliv	13	12	1
Frihed og lige rettigheder for alle	9	12	0
Tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBT+ personer	6	6	0
Ligestilling og rettigheder globalt	5	1	0
I alt	33	31	1